

Олена КРАВЕЦЬХарківський національний університет
імені В. Н. Каразіна, Харків (Україна)**Olena KRAVETS**Kharkiv V. N. Karazin National University
Kharkiv (Ukraine)
lnkdk@bk.ru**ОСОБЛИВОСТИ ТВОРЧОЇ МАНЕРИ
В. ФОЛКНЕРА****FEATURES OF CREATIVE MANNER OF
WILLIAM FAULKNER****Ключевые слова:***мифологические
мотивы,
мультикультурализм,
неомифологизм, роман,
В. Фолкнер.***Кравець Е. Особенности творческой манеры У. Фолкнера.**

Статья посвящена выявлению специфики художественной объективации неомифологической основы творчества американского писателя В. Фолкнера («Сарторис», «Шум и ярость», «Когда я умирала», «Святылище», «Свет в августе», «Авессалом, Авессалом!»).

Литературное наследие писателя является художественным осмыслением истории американского Юга. Произведения В. Фолкнера отображают специфическую черту Южной американской традиции – значимость общины как устойчивого единства, которое влияло на мировоззрение людей и отношения между ними. Соответственно в произведениях писателя выявляется фундаментальная особенность неомифологического мировоззрения – связь человека с родом и Вселенной, потребность в устойчивости бытия и целостной картине мира.

Художественному миру В. Фолкнера присуща мифологическая природа, что проявляется в доминировании мифологических мотивов, связанных с первостихиями воды, огня, земли, воздуха. Наличие/отсутствие глубинной связи с первостихиями предопределяет поступки и судьбу персонажей писателя.

Циклическая концепция времени, характерная для мифологической традиции, символически реализуется в образах часов, колеса, водных потоках и является структурообразующим элементом в романах писателя. Первичные элементы создания Вселенной отражают круговорот извечных природных процессов и приобщают человека («микрокосм») в его обыденности к универсальному Мирозданию («макрокосму»).

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими завданнями.

Американська література ХХ – поч. ХХІ ст. постає як складне й полівекторне явище, на розвиток якого вплинуло чимало факторів: зміни в історичній та суспільно-політичній сферах, розмаїття філософсько-естетичних концепцій і літературних течій, тяжіння до «мульти-транскультуралізму» та глобалізаційних процесів, потужність інформаційного обміну.

Поліетнічний, мультикультурний склад американської цивілізації загострив проблему загальнонаціональної та етногрупової самоідентифікації. Визначення сучасної американської спільноти як «мультикультурного поліглосся» (Т. Денисова)¹, «культурної розмаїтості» (М. Глостанова)², «плюриверсуму» (Н. Висоцька)³, характеризує всі сфери буття нації – культуру, філософію, мистецтво тощо, звідси унікальна «вітражність» американської літератури, збагачена автентичною етнічною специфікою.Наприкінці ХХ століття у соціально-культурному дискурсі США відбувся «плюралістичний вибух» (Н. Висоцька)⁴. Принцип множинності виявився в еволюції поняття американізації від асиміляції (розчинення власного етнічного «я» у плавильному тиглі) до «спільноти різноманітностей» (усвідомлення цінності власного етнокультурного минулого). Вельми важливими постали проблеми національної ідентичності, національної самоідентифікації, «укоріненості» особистості в мінливому соціумі, що знайшло відображення в американській літературі цієї доби, зокрема у домінуванні неоміфологізму як одного з художніх принципів мистецтва.

Американська література порівняно із західноєвропейським словесним мистецтвом охоплює відносно нетривалу історію існування, а тому вона не мала таких потужних автентичних культур-

них традицій, зокрема такого багатовікового фольклорного надбання, як західноєвропейські літератури. Американську літературу не можна визначати як утворення єдиного за своїми спрямуваннями і ціннісними орієнтаціями суб'єкта культури, оскільки вона включає різні літературні традиції (афро-, єврейсько-, індіансько-, азійсько-американську та ін.). Відтак, «множинність», «поліглосся», «розмаїття» розглядаються вітчизняними літературознавцями як корінні американські характеристики (Т. Денисова⁵, Н. Висоцька⁶, Б. Гіленсон⁷, М. Глостанова⁸, В. Толмачов⁹ та ін.).

Особливості соціально-історичного розвитку країни, зокрема імміграційні процеси, наявність численних етносів зумовили формування етнічної мультикультурності як особливості американської державності. «Мультикультуралізм», «множинність», «мультикультурне поліглосся», що виявляються доміантними характеристиками американської спільноти в ХХ ст., нашаровуються на всі сфери буття нації – культуру, філософію, мистецтво тощо. Звідси походить унікальна «вітражність» американської літератури, що вирізняється автентичним розмаїттям художнього мислення авторів.

Американські письменники прагнули «заявити про себе» і віднайти власну ідентичність у різнокультурному середовищі через звернення до первнів, до автентичної культури, і відповідно до мифологічних структур, щоб відчуті усталеність і цілісність в мультикультурному просторі, зберегти «родову» приналежність і протистояти мерехтливому буттю. Тож, поліетнічний, мультикультурний склад американської цивілізації загострив проблему загальнонаціональної та етногрупової самоідентифікації.

Втрата старих цінностей (історичних, соціальних, національних) також позначилася на ментальності американців і стимулювала появу в ХХ столітті

нового, неоміфологічного, типу свідомості, що відобразилось в американській літературі цієї доби в домінуванні неоміфологізму у творчості письменників, які належать до різних літературних напрямів і течій. Тож, в американській літературі ХХ – ХХІ століть простежується загальна спрямованість митців на архетипічне мислення й міфологічну модель світу. Міфологізування стає засобом структуризації тексту не тільки в модерністській літературі, але й у творчості американських письменників, орієнтованих на різні художні традиції (Дж. Апдайк, Дж. Барт, Д. Бартелмі, С. Беллоу, Р. Бротіган, Т. Вулф, З. Герстон, Е. Доктору, Т. Капоте, Дж. Керуак, К. Кізі, Г. Міллер, Т. Моррісон, Ю. О'Ніл, Дж. Д. Пассос, Ч. Поланік, В. Фолкнер та ін.)

Відтак, актуальність нашої роботи визначається її спрямованістю до вивчення творчого досвіду американських письменників ХХ ст., зокрема В. Фолкнера, художній світ якого виявляє неоміфологічну природу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання проблеми. Літературна спадщина Ф. Фолкнера є предметом наукової рефлексії у зарубіжному (J. Anderson, C. Brooks, D. Fowler, F. Hoffman, D. Kartiganer, N. Polk, O. Vickery та ін.), вітчизняному і російському літературознавстві (М. Анастасьєв, О. Буравченко, Б. Грибанов, Т. Денисова, Б. Гіленсон, О. Зверев, М. Миколайчук, Н. Михальська, О. Ніколюкін, Н. Пудовочкіна, О. Ситник, М. Глостанова, В. Толмачов та ін.). Попри наявність значної кількості наукових розвідок щодо вивчення творчості В. Фолкнера, окремі питання стосовно міфопоетики творів письменника залишилися поза увагою дослідників.

Теоретико-методологічну основу роботи складають фундаментальні розвідки західних, українських та російських учених, присвячені проблемам мультикультуралізму в американській літературі (Г. Гачев, Б. Гіленсон, Т. Денисова, Ю. Висоцька), теорії міфу та міфокритики (С. Аверинцев, А. ван Геннеп, М. Еліаде, О. Козлов, Є. Мелетинський, З. Мінц, А. Нямцу, В. Топоров, О. Фрейденберг), структуралізму та семіотики (Р. Барт, Ю. Лотман, В. Руднев), мотивного аналізу (Б. Гаспаров, І. Силантьєв).

Метою роботи є виявлення неоміфологічного підґрунтя творів В. Фолкнера. Об'єктом дослідження є твори письменника: «Сарторіс», «Галас і шал» (1929), «У свою останню годину» (1930), «Святилище» (1931), «Світло в серпні» (1932), «Авесалом, Авесалом!» (1936).

Специфіка досліджуваного матеріалу й характер поставлених завдань зумовлюють комплексність застосованих методів: культурно-історичного, міфопоетичного, семіотичного, а також мотивного аналізу.

Наукова новизна роботи полягає в системному вивченні неоміфологічних тенденцій у творчості В. Фолкнера, виявленні особливостей художньої актуалізації неоміфологічного підґрунтя у творах письменника («Сарторіс», «Галас і шал», «У свою останню годину», «Святилище», «Світло в серпні», «Авесалом Авесалом!»).

Виклад основного матеріалу дослідження. Вільям Фолкнер (William Faulkner, 1897–1962) посідає чільне місце серед представників так званої «Південної школи» американських письменників

(К. Брукс, Ю. Велті, Т. Вільямс, Р. П. Воррен, Т. Вулф, Е. Глазгоу, Т. Капоте, Дж. Колдуелл, К. Е. Портер, Р. Райт, В. Стайрон, А. Тейт та ін.).

Південна традиція базувалася на патріархальних стосунках, відтак громада як стійка єдність впливала на світосприйняття людей, формувала певні стосунки між ними й протистояла «північному оголеному індивідуалізму» (Т. Денисова)¹⁰. Літературна спадщина В. Фолкнера, що постає художнім осмисленням історії Півдня, виявляє фундаментальну особливість неоміфологічного світосприйняття – зв'язок людини з родом і Всесвітом, виражає ідею відновлення первісної гармонії світу, потребу в усталеності буття і цілісній картині світу. У романі «Святилище» автор наблизився до теми, що стане вкрай для нього важливою – «протистояння природної суті буття, природної суті людини – машинній цивілізації» (О. Боднар)¹¹.

У творах В. Фолкнера порушується весь «проблемно-тематичний комплекс» (М. Миколайчук)¹² пов'язаний з темою дому, рідного краю. Письменник завжди зображує події, що відбуваються на Півдні США, його малій батьківщині, навіть коли це вигаданий округ Йокнапатофа в штаті Міссісіпі, персонажі якого переходять із роману в роман. Наративний рівень творів митця також виявляє специфіку оповідної стратегії, характерної для американського Півдня.

В. Фолкнер осмислює людину в плінні життя й історії, досліджує глибинні суперечності між особистістю і суспільством та її «вписаність» у цей світ. Письменник шукає шляхи подолання самотності й алієнації сучасної людини, що зумовлює ознаки «авторської модерної поетики»: ускладнене мовлення, принцип «подвійного бачення», образну символіку, глибинний психологізм, реалізований засобами «потoku свідомості», багатопланову сюжетно-оповідну й часо-просторову організацію (М. Миколайчук)¹³.

У пошуках нових форм письменники «Південного відродження» зверталися до міфу як одного зі способів осягнення дійсності, застосовуючи різні форми художнього осмислення міфу. У неоміфологічних творах зазвичай використовуються окремі міфи, що прочитуються в самому сюжеті, в іменах персонажів, заголовках, заголовкових комплексах, рамках тощо. Міф постає «перевіреною віками істиною» (С. Мелетинський)¹⁴, аксіологічним складником, значущим для розуміння минулого й сучасного.

До неоміфологічної традиції також належать твори, в яких не використовується окремий міфологічний сюжет, а сам міф реалізується на рівні архаїчних міфологічних схем, відсилаючи читачів до міфологічної моделі світу. Під формою міфологізації ми розглядаємо поняття, дотичне до структури тексту – спосіб уведення міфологічного матеріалу у творах письменників. Поняття «модель» стосується світоглядних уявлень – це спосіб побудови неоміфологічної картини світу. Такий підхід уможливує аналіз особливостей художньої структури, властиві неоміфологічним текстам.

Художньому світу В. Фолкнера притаманна архетипно-міфологічна природа. Нелінійність художньої структури творів обумовлена функціонуванням системи мотивів, що спричиняють сюжетне розгортання подій і формують авторський мотивний метатекст. У міфопоетиці митця важливого значення набувають

першостихії, тобто первісні елементи творення Всесвіту (вода, вогонь, земля, повітря), які відображають коловоротність правічних природних процесів і долучають людину («мікрокосм») в її буденності до універсального Всесвіту («макрокосму»). У неоміфологічних творах вони можуть оприявлюватися у міфомотивах, архетипах, міфологемах, утворювати міфосемантичне поле, що розгортається і маркується за допомогою певних атрибутів (дерева, ріки, сонце, вітер тощо).

У прозі В. Фолкнера (наприклад, «Сарторіс», «Галас і шал», 1929; «У свою останню годину», 1930; «Святилище», 1931; «Світло в серпні», 1932; «Авесалом, Авесалом!», 1936; «Зійди, Мойсею», 1941), за дослідницькими спостереженнями А. Миколайчук¹⁵, формуються знакові «мотивні комплекси», серед яких домінують архетипно-міфологічні. Зокрема, мотивні комплекси природних стихій (води, вогню, землі), що «перетинаються» в цих романах письменника і виступають засобом структурування художнього світу митця. Усі сюжетотвірні епізоди зазначених романів В. Фолкнера пов'язані з першостихіями, міфосемантика яких відображає душевні пориви персонажів і зумовлює їхні вчинки.

Концептуальними складниками художнього світу письменника виявляються мотиви землі, рідного дому та їхні атрибути. Міфологічна семантика мотиву землі унаочнюється через глибинні зв'язки цього першоелемента буття з людиною. Наявність/відсутність таких зв'язків зумовлює характер, долю і вчинки персонажів.

Прикметною рисою письменників Півдня, властивою і творчості В. Фолкнера, є відчуття рідної землі, рідної домівки. «Сарторіс» розпочинає величну романну сагу автора про американський Південь. У цьому творі письменник відтворює поступове «згасання» Півдня, який не в змозі протистояти наступу індустріалізованої Півночі, автор зображує через занепад родинних помешкань Сарторісів, Бенбоу і Маккалерсів. Родина південних аристократів Сарторісів уособлює життя і традиції старого Півдня, який поступово вироджується. Художній час охоплює період, починаючи від Громадянської війни і до початку ХХ століття. «Народжені на Півдні на рубежі сторіч, вони були звернуті обличчям до минулого, формувалися в дусі традицій легендарного південного міфу» (Денисова)¹⁶.

Простір вітальні будинку родини Сарторісів, що була центром родинного всесвіту, символізувала процвітання і добробут, поступово втрачає свою значущість у мешканців дому і, навіть, набуває негативних асоціацій, пов'язаних зі смертю. Будинок родини Бенбоу також не є «укоріненим», оскільки вітлює ідею іграшковості, хиткості, фальшованості. У старому будинку Маккалерсів наявні усі ознаки занепаду: відчуття плину часу завергло разом із «родинним» годинником, що зупинився. Концептуальним виявляється фінал роману: берегиня родни Сарторісів, стара Дженні, відвідує могилу Саймона. Кладовище з надгробками всіх померлих членів родини Сарторісів, окрім маленького Бенбоу, символічно уособлює занепад роду, смерть «старого Півдня» та його укладу. Значущою виявляється картина руйнації дому як візуалізація занепаду, що на думку О. Буравченко¹⁷, є характерною рисою не тільки творчості В. Фолкнера, але інших представників Південної школи (К. Маккалерс, Ф. О'Коннор).

Митцям «Південного Ренесансу» притаманне відчуття Дому (Міссісіпі для В. Фолкнера, Кентуккі для Р.П. Воррена, Джорджія для К.Маккалерс).

Єдність із землею відчувають в родині Бандренів (роман «У свою останню годину»), Будинок цієї сім'ї споруджено над кручею, проте Бандрени наче «вросли», укорінилися у свою землю. Джоанна Берден (роман «Світло в серпні») вважає, що людина завжди чинитиме так, як її навчила земля. Відірваність від землі, що є значущою прикметою згідно з міфопоетичним світоглядом, стає причиною трагедії Джо Крістмаса (роман «Світло в серпні»). Джо впродовж життя відчуває власну «безпритульність», бездомність, оскільки усі помешкання виявляються для нього «транзитними»: будинок сирітського притулку, куди його приносять немовлям; маленька кімнатка Крістмаса на горіщі у темному і ворожому помешканні Макіхерна постає частиною цього замкненого «чужого» простору. Помешкання, власницею якого є Джоанна Берден, також немов затягує і не відпускає Джо, незважаючи на його рішення покинути цей будинок. Простір Гейла Гайтауера, який після переслідувань залишається в місті Джефферсон, звужується до маленької кімнати зі старим кріслом (роман «Світло в серпні»). Сприйняття молоді дівчини Дьюї Делл власного будинку як «чужого» простору актуалізує опозицію «дім/антидім» («У свою останню годину»). У міфологічній традиції оселя вважається «власним» сакральним простором, дім є відбиттям загального акту космогонії і в мініатюрі уособлює Всесвіт. У романах письменника будинки героїв відображають світогляд мешканців, світ Південної Америки тих часів у мініатюрі, символічного значення набувають просторові локуси (пори́г, двері, вікно, коридор, паркан, міст, перехрестя, переправа, печера тощо), які наділені амбівалентною міфологічною конотаційністю.

Міфопоетичній семантиці води притаманна амбівалентність (прозора/брудна, життєдайна/смертоносна; вона символізує гріховність і спокутування, очищення; народження, життя і смерть). Як зазначає М. Еліаде¹⁸, вода незмінно виконує певну функцію: розкладає, знищує форми, «змиває гріхи», будучи водночас очищувальною і відроджувальною. Із міфологічною стихією води пов'язані також заголовки творів, імена тощо, зокрема символічною є назва вигаданого округу Йокнапатофа (з мови індіанського племені перекладається як «тихо тече вода долиною»). Значна кількість річок, водоспади, водні потоки тощо виявляються не тільки географічним топом, але й набувають символічного значення й виступають поетикальним складником світу письменника.

У художньому світі В. Фолкнера міфопоетична семантика водної стихії (водного дна, холоду, безодні, прірви) проявляється в ключових сюжетних ситуаціях його творів. Зокрема, міфологічну семантику має епізод подолання родинною Бандренів річки, що вийшла з берегів (роман «У свою останню годину»). Плин життя уподібнюється потужному потоку водної стихії, що є небезпечним для персонажів. У річку, яка постає уособленням міфологічного морського чудовиська, збирається кинутися Квентін, щоб покінчити життя самогубством (роман «Галас і шал»). Міфологічна семантика водної безодні, що асоціюється з небезпекою і смертю, виявляється в сюжетній ситуації, коли Кеш, перебуваючи «на межі», мало не потонує («В свою останню годину»).

У мотивній системі В. Фолкнера значущою є міфологічна семантика стихії вогню, що, зазвичай, має негативні конотації у творах письменника: всепоглинаючий вогонь пожежі будинку Джоанни Берден (роман «Світло в серпні»), підпал клуні Дарлом, для якого вогонь означає припинення земних повневір'янь тіла покійної матері («У свою останню годину»), обпалені частини тіла Бенджі («Галас і шал»), палаюча у вогні людина, несправедливо звинувачена в злочині, яку бачить Хорес Бенбоу («Святилище»), пожежа у помешканні Томаса Сатпена, в якому гинуть його діти Генрі й Клітті (Авессалом, Авессалом!). Вогонь асоціюється у Квентіна з пеклом, що він сприймає як покарання за гріховні вчинки («Галас і шал»). Варіативним уособленням вогняної стихії постають мотиви спеки, палаючого сонця, що також виявляються в ключових епізодах романів.

Циклічна концепція часу, що притаманна міфологічній традиції, виявляється структуротвірним чинником романів письменника. Міфологічна циклічність, що уособлює коловоротність буття, символічно втілюється в образах годинника, колеса. Вічний перебіг часу також уособлюють течії ріки і водних потоків.

У художньому світі В. Фолкнера мотив кола часто символізує одноманітну повторюваність, безцільність руху. Квентін («Галас і шал»), відчуває себе у пастці часу, що марковано в тексті символікою нав'язливого відліку часу годинником. Персонаж виявляється у «безглуздому» замкненому колі життя, яке він намагається розірвати самогубством, щоб зупинити час і долучитися до вічності. Персонажі роману «Святилище» потрапляють в аварію, що передує важливим змінам в їхньому житті, причому безцільний рух колеса в мить зіткнення уособлює безцільне життя. У романі «В свою останню годину» підвода Джуела, що рухається поволі, викликає відчуття безнадії, одноманітності і туги. З мотивом кола пов'язана мрія про ігращковий поїзд молодшого сина Бандренів, Вардамана, («В свою останню годину»). Сенс існування постає в уявленні Гейла Гайтауера в образі величного колеса, що світиться й знаходиться в безперервному русі («Світло в серпні»).

В. Фолкнер акцентує увагу на суб'єктивному сприйнятті часу персонажами: Квентін не відчуває перебіг часу («Галас і шал»). Мотив кола, коловоротності реалізується і на сюжетно-композиційному рівні у романі «Світло в серпні». Мотив рокового плину часу символізує бій годинника на приміщенні суду, який нав'язливо нагадує про час Крістмасу. Хронометраж годинника знаменує наближення трагічної смерті Джоанни і задає певний ритм авторському тексту.

Більшість героїв письменника не здатні вирватися за межі автономії існування (романи «Святилище», «У свою останню годину»). У трилогії про Сноупсів («Селище», 1940, «Місто», 1957, «Особняк», 1959) автором акцентовано увагу на протиставленні індустріальних відносин Півночі, де панує влада грошей, старим «родовим» патріархальним стосункам Півдня.

Висновки й перспективи подальших розвідок.

Отже, літературна спадщина В. Фолкнера постає художнім осмисленням історії американського Півдня. Твори письменника відображають специфічну рису Південної американської традиції – значущість громади як стійкої єдності, що впливала на світо-

сприйняття людей і стосунки між ними. Відповідно у творах В. Фолкнера («Сарторіс», «Галас і шал», «У свою останню годину», «Святилище», «Світло в серпні», «Авесалом, Авесалом!») виявляється фундаментальна особливість неоміфологічного світосприйняття – зв'язок людини з родом і Всесвітом, потреба в усталеності буття й цілісній картині світу. Наявність/відсутність таких зв'язків зумовлює вчинки і визначає долю персонажів у творах письменника.

У романах письменник відтворює поступове «згасання» Півдня, який не в змозі протистояти наступу індустріалізованої Півночі, через занепад родинних помешкань, «власного» сакрального простору, який у міфопоетичній традиції є відображенням Всесвіту. У романах письменника будинки героїв відображають світогляд мешканців, світ Південної Америки тих часів у мініатюрі, символічного значення набувають просторові локуси (пори́г, двері, вікно, коридор, паркан, міст, перехрестя, переправа, печера тощо), які наділені амбівалентною міфологічною конотаційністю.

Циклічна концепція часу, характерна для міфологічного світосприйняття, виявляється структуротвірним чинником романів письменника. Міфологічна циклічність, що уособлює коловоротність буття, рух світу від хаосу до космосу, руйнування і творіння символічно реалізується в образах годинника, колеса, вічний перебіг часу також уособлюють течії ріки і водних потоків.

Художньому світу В. Фолкнера притаманна міфологічна природа, що оприявлюється у домінуванні міфологічних мотивів, пов'язаних із першостіями води, вогню, землі, повітря. Первісні елементи творення Всесвіту відображають коловоротність правічних природних процесів і долучають людину («мікрокосм») у її буденності до універсального Всесвіту («макрокосму»).

Подальші студії щодо вивчення особливостей поетики творчості В. Фолкнера як письменника Півдня США сприятимуть розумінню феномена сучасної американської літератури загалом, конститутивними рисами якої є «вітражність», різновекторність, різноаспектність.

References:

- ¹ Denisova T. N. Istorija amerikanskoyi literaturi / Tamara Denisova ; NAN Ukrayini, In-t lit. Im. T. G. Shevchenka. — K.: Vid. dim «Kievo-Mogilyanska akademiya», 2012. — S. 275.
- ² Tlostanova M. V. Problema multikulturalizma i literatura literaturna SSHA konza XX veka. / M. V. Tlostanova. — M. : IMLI RAN, Nasledie, 2000. — 400 s.
- ³ Visotska N. O. Ednist mnozhinnogo. Amerikanska literatura kintsya XX — pochatku XXI stolit u kontekstl kulturnogo plyuralizmu / N. O. Visotska. — K. : Vid. tsentr KNLU, 2010. — S. 9.
- ⁴ Ibid. — S. 11.
- ⁵ Denisova T. N. Istorija amerikanskoyi literaturi / Tamara Denisova ; NAN Ukrayini, In-t lit. Im. T. G. Shevchenka. — K. : Vid. dm «Kievo-Mogilyanska akademiya», 2012. — 487 s.
- ⁶ Visotska N. O. Ednist mnozhinnogo. Amerikanska literatura kintsya XX — pochatku XXI stolit u kontekstl kulturnogo plyuralizmu / N. O. Visotska. — K. : Vid. tsentr KNLU, 2010. — 457 s.

⁷ Gilenson B. A. Istoriya literatury i SSHA : ucheb. posobie dlya studentov vyssh. ucheb. zavedeniy / B. A. Gilenson. — M. : Akademiya, 2003. — 703 s.

⁸ Tlostanova M. V. Problema multikulturalizma i literatura literatury SSHA konca XX veka. / M. V. Tlostanova. — M. : IMLI RAN, Nasledie, 2000. — 400 s.

⁹ Tolmachev V. M. «Velikiy amerikanskiy roman» i tvorchestvo U. Folknera / V. M. Tolmachev // Zarubezhnaya literatura XX veka / pod red. V. M. Tolmacheva. — M. : Akademiya, 2003. — S. 291—318.

¹⁰ Denisova T. N. Istoriya amerikanskoy literaturi / Tamara Denisova ; NAN Ukrayini, In-t lit. Im. T. G. Shevchenka. — K. : Vid. dim «Kievo-Mogilyanska akademiya», 2012. — S. 91.

¹¹ Bodnar O. B. Proza V. Folknera i V. Shevchuka: tipologichni paraleli. khudozhnya svoeridnist : avtoref. dis. na zdobuttya nauk. stupenya kand. filol. nauk : spets. 10.01.05 «Porivnyalne literaturoznavstvo» / B. O. Bodnar. — K.. 2011 — S. 9.

¹² Mikolaychuk A. I. Poetika motivu v romanah V. Folknera kintsya 1920-h — pochatku 1930-h r.r. : avtoref. dis. na zdobuttya nauk. stupenya kand. filol. nauk. : spets. 10.01.04 «Literatura zarubizhnykh krayin» / A. I. Mikolaychuk. — Simferopol, 2010. — S. 14.

¹³ Ibid. — S. 13.

¹⁴ Meletinskiy E. M. Ot mifa k literature : uchebnoe. posobie po kursu «Teoria mifa i istoricheskaya poetika povestvovatelnykh zhanrov» / E. M. Meletinskiy. — M. : Ros. gos. gumanit. un-t, 2001. — S. 63.

¹⁵ Mikolaychuk A. I. Poetika motivu v romanah V. Folknera kintsya 1920-h — pochatku 1930-h r.r. : avtoref. dis. na zdobuttya nauk. stupenya kand. filol. nauk : spets. 10.01.04 «Literatura zarubizhnykh krayin» / A. I. Mikolaychuk. — Simferopol, 2010. — S. 15.

¹⁶ Denisova T. N. Istoriya amerikanskoy literaturi / Tamara Denisova ; NAN Ukrayini, In-t lit. Im. T. G. Shevchenka. — K. : Vid. dm «Kievo-Mogilyanska akademiya», 2012. — S. 97.

¹⁷ Buravchenko O. A. Osoblivosti mifopoyetiki Viliama Folknera v konteksti Pivdennoho Renesansu v amerikanskiy literaturi 20—40 rokiv XX stolittya : avtoref. dis. na zdobuttya nauk. stupenya kand. filol. nauk : spets. 10.01.04 «Literatura zarubizhnykh kraïn» / O. A. Buravchenko. — Simferopol. 2011. — S. 8.

¹⁸ Eliade M. Svyashchenne i mirske ; Mifi, snovidinnya i misterii ; Mefistofel i androgin ; Okultizm, vorozhbitstvo ta kulturni upodobannya / Mircha Eliade ; per. z nim., fr., angl. — K. : Vid-vo Solomii Pavlichko «Osnovi», 2001. — S. 69.

Kravets Olena. Features of creative manner of William Faulkner. The article is devoted to the exposure of artistic objectivization specificity of neomifological basis of creation of the American writer of XX century W. Faulkner, which occupies a main place among the representatives of the so-called «South school» of the American writers (K. Brooks, T. Capote, K. E. Porter, W. Styron, A. Tate, R. P. Warren, T. Williams, T. Woolf, P. Wright).

The artistic world of writer discloses the neomifological nature which is the dominant line of the American literature of XX century on the whole. The American literature of XX – beginning of XXI century appears as difficult and the polyvector phenomenon on development on which a lot of factors influenced: changes in historical and social and political spheres, variety of aesthetically philosophical-beautiful conceptions and literary flows, attraction to «multi-transculturism» and globalization of processes, power of informative exchange.

Determination of the modern American association as «multicultural polyphony» (T. Denisova), «cultural variety» (M. Tlostanova), «pluriversum» (N. Visotska), characterizes all spheres of life of a nation – culture, philosophy, art and others like that, from here there is an unique «stained-glassness» of the American literature, enriched by an authentic eth-

nic specificity.

The problems of the national identity, national selfidentity «rootness» of personality, appeared essential in changeable so-cium, that found a reflection in American literature these days, in particular in prevailing of neomifologizm as one of an artistic principles of art. Therefore, W. Faulkner's works finds out the general tendency of the American literature of XX – XXI century – orientation of artists on archetyp thinking and mythological model of the world.

Mythologization becomes the mean of structurisation of text not only in modernistic literature but also in creation of the American writers, oriented to different artistic traditions.

The article focuses on researching the peculiarities of the fiction objectivization of the neomifological grounds of the creative work of the American writer W. Faulkner (“Sartoris”, “The Sound and the Fury”, “As I Lay Dying”, “Sanctuary”, “Light in August”, “Absalom, Absalom!”), where there has been the fundamental specific feature of perceiving the world neomifologically revealed, which is the link between Man and his/her kin and the Universe, the need for ontological stability and a holistic picture of the world. All this proves to be represented in the domination of mythological motives connected with the elements of water, fire, earth and air, which reflect the cycle of eternal natural processes and initiate people (“microcosm”) into the Universe (“macrocosm”).

Further research as for the study of poetics features of W. Faulkner's works as a writer of the American South will be instrumental in the deep understanding of phenomena of the modern American literature on the whole, the constructive lines of which is «stained-glassness», multidirectionality, variety of aspects.

Key words: *mythological motives, multiculturalism, neomythologism, novel, W. Faulkner.*

Кравець Олена – кандидат філологічних наук, доцент кафедри історії зарубіжної літератури Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Автор близько 30 наукових та навчально-методичних праць. Наукові інтереси: зарубіжна література XX – XXI століть, англо-американська література XX – XXI століть, проблеми неоміфологізму, мультикультуралізму.

Kravets Olena – Candidate of Philology, Associate Professor of History of Foreign Literature and Classical Philology Department of Kharkiv V. N. Karazin National University. An author of about 30 scientific and educational works. Her research interests: Foreign Literature of the XX – XXI centuries, Anglo-American Literature of the XX – XXI centuries, problems of neomythologism, multiculturalism.

Received: 15-11- 2016

Advance Acces Publisher: December 2016

© O. Kravets, 2016